

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2025-6-9614

Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna och allmänna råden (SOSFS 2012:11) om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem, stödboende och hem för vård eller boende;

**HSLF-FS
2025:24**

Utkom från trycket
den 26 juni 2025

beslutade den 27 maj 2025.

Socialstyrelsen föreskriver med stöd av 18 kap. 1 § 1 och 5 § socialtjänstförordningen (2025:468) i fråga om Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2012:11) om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem, stödboende och hem för vård eller boende att 1 kap. 1 §, 2 kap. 1–2 §§, 4 kap. 2 §, 5 kap. 1 § och 7 kap. 1–2 §§ ska ha följande lydelse.

Vidare beslutar Socialstyrelsen

dels att rubriken till de allmänna råden i 6 kap. och 8 kap. ska ha följande lydelse,

dels att mellanrubriken ”Att följa vården enligt 6 kap. 7 b och 7 c §§ SoL” ska ha följande lydelse,

dels att de allmänna råden till 3 kap. 3 § ska ha följande lydelse.

1 kap.

1 §¹ Dessa föreskrifter ska tillämpas vid placering av barn och unga i familjehem, jourhem, stödboende eller hem för vård eller boende med stöd av socialtjänstlagen (2025:400), SoL, eller lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

2 kap.

1 § Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår

¹ Senaste lydelsen HSLF-FS 2019:25.

det att den som bedriver socialtjänst ansvarar för att det finns de processer och rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.

2 §² Socialnämnden ska fastställa rutiner som säkerställer att en utredning inleds i enlighet med 14 kap. 2 § socialtjänstlagen (2025:400) när ett barn eller en ung person som är placerad i familjehem, stödboende eller hem för vård eller boende kan behöva ytterligare insatser eller behöver omplaceras.

Allmänna råd³

Egenkontrollen av den verksamhet som gäller barn och unga i familjehem, stödboenden och hem för vård eller boende bör omfatta insamling av uppgifter om bl.a.

- hur ofta en socialsekreterare har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person,
- antalet socialsekreterare som har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person,
- barnens eller de ungas erfarenheter av och synpunkter på vården,
- vilka överväganden som har gjorts i fråga om möjligheten att placera barnet hos någon närstående,
- vårdnadshavarnas, föräldrarnas och familjehemsföräldrarnas erfarenheter av socialnämndens råd, stöd och hjälp,
- vilka erfarenheter personalen vid stödboenden och hem för vård eller boende har av samarbetet med socialnämnden, och
- orsakerna till omplaceringar och oplanerade avslut av placeringar.

4 kap.

2 § Socialnämnden ska särskilt uppmärksamma förekomsten av våld mot närstående, annan brottslighet, skadligt bruk eller beroende eller andra omständigheter i det tilltänkta familjehemmet som kan äventyra ett barns eller en ung persons trygghet och säkerhet.

5 kap.

1 §⁴ Inför socialnämndens beslut om vård i familjehem, stödboende eller hem för vård eller boende ska en bedömning göras av om

² Senaste lydelsen HSLF-FS 2019:25.

³ (Till 3 kap. 3 §). Senaste lydelsen HSLF-FS 2019:25.

⁴ Senaste lydelsen HSLF-FS 2019:25.

förutsättningarna i det tilltänkta hemmet eller stödboendet svarar mot de behov som barnet eller den unge har. Bedömningen ska redovisas i ett beslutsunderlag.

Om beslutet gäller vård i familjehem, ska underlaget innehålla en familjehemsutredning som är aktuell.

Om beslutet gäller vård av ett barn ska beslutsunderlaget även innehålla en redogörelse för vilka överväganden som har gjorts i fråga om möjligheten att placera barnet hos någon närstående i enlighet med 22 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400).

6 kap. Råd, stöd och annan hjälp enligt 22 kap. 10 § SoL

Allmänna råd

Socialnämnden bör bl.a. ge vårdnadshavare och föräldrar stöd i föräldrarollen och i deras kontakt med dem som vårdar barnet.

Nämnden bör se till att familjehemsföräldrarna får handledning och fortbildning som är anpassad till uppdragets karaktär.

7 kap.

1 §⁵ Socialnämnden ska ge barnet eller den unge som är placerad i ett familjehem, ett stödboende eller ett hem för vård eller boende aktuella kontaktuppgifter till den socialsekreterare som handlägger hans eller hennes ärende.

Barnet eller den unge ska även få information om hur man når tillsynsmyndigheten.

Nämnden ska informera barnet eller den unge om grunden för placeringen. Han eller hon ska även informeras om sina rättigheter i förhållande till familjehemmet, stödboendet eller hemmet för vård eller boende.

2 §⁶ Socialnämnden ska arbeta för att ett barn eller en ung person som är placerad i ett familjehem, ett stödboende eller ett hem för vård eller boende och hans eller hennes vårdnadshavare deltar i arbetet med att upprätta, följa upp och vid behov revidera den genomförandeplan som ska upprättas enligt 9 kap. 12 § andra stycket socialtjänstlagen (2025:400).

⁵ Senaste lydelsen HSLF-FS 2019:25.

⁶ Senaste lydelsen HSLF-FS 2019:25.

Att följa vården enligt 22 kap. 11 § och 22 kap. 12 § SoL⁷

Allmänna råd

En bedömning av hur ofta ett visst barn eller en viss ung person ska besökas av en socialsekreterare bör göras fortlöpande under placeringen.

Ett samtal med ett barn eller en ung person bör föras under sådana former att det underlättar för honom eller henne att beskriva sin situation.

Samtalet bör syfta till att få kännedom om huruvida barnet eller den unge upplever att han eller hon

- får vård som är meningsfull,
- har en trygg och utvecklande relation till dem som genomför vården,
- vistas i en säker och stimulerande miljö,
- har kamrater och fritidsaktiviteter,
- har en väl fungerande kontakt med vårdnadshavare och andra närstående,
- får hjälp med skolarbetet,
- trivs i förskolan eller skolan, och
- vid behov får tillgång till hälso- och sjukvård och tandvård.

8 kap. Stöd och hjälp enligt 18 kap. 10 § SoL sedan vården har upphört

Allmänna råd

Socialnämnden bör vid bedömningen av ett barns eller en ungs behov av stöd och hjälp efter avslutad vård i familjehem, stödboende eller hem för vård eller boende beakta behovet av fortsatt kontakt med hemmet där han eller hon har varit placerad. Barnets eller den ungs behov av personligt stöd bör uppmärksammas och tillgodoses.

Om en ung person efter placeringen ska ha ett eget boende, bör nämnden tillgodose hans eller hennes behov av stöd och hjälp med frågor om ekonomi och med att ordna bostad, studier eller arbete.

Om barnet efter placeringen ska återvända till det egna hemmet, bör nämnden tillgodose vårdnadshavarens behov av stöd i föräldrarollen.

⁷ Senaste lydelsen HSLF-FS 2019:25.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2025.

Socialstyrelsen

BJÖRN ERIKSSON

Tove Silfvrell

HSLF-FS
2025:24

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

Elanders Sverige AB, Vällingby 2025